

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. Forma consecrationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

CAPVT II.

De Forma Consecrationis Eucharistia.

Eucharistia Forma continetur in his verbis à Sacerdote cum debita intentione prolata. Hoc est enim Corpus meum; Et, Hic est Calix Sanguinis mei novi, & eterni Testamenti, Misterium Fidei, qui pro vobis, & pro multis effundetur in remissionem peccatorum.

2. Porro siue illud *Hoc* sumatur adiectivè. (Ita tenet De Lugo d. 11. de Euc. n. 154. si attente legatur.) Vt sensus sit Hoc est Corpus meum, sicut pronomen. *Hic* sumitur in forma Calicis, siue sumatur substantive (Secundum Suar. d. 58. de Euc. scilicet 7. cum S. Th. v. *Quinque tam è*) ut non denotetur Christi Corpus, sed aliqua ratio communis Substantia, vel Enti, ita ut sensus sit, *Hoc*, quod continetur sub his speciebus, est Corpus meum, valida est Consecratio. At verò an satis sit, si Sacerdos, dum consecrat proferat verba *Suarium*, l. c. scilicet 4. An debeat proferre significando. Val. d. 200. c. 2. id est personaliter faciendo, quod Christus fecit, an potius utroque modo: Teste de Lugo d. cit. 11. n. 110. cum S. Th. Vale. *Suar.* aliisque, ut fiat rite Consecratio explicare nostrum non est, sed Theologorum; nobis sufficit monere Sacerdotem, ut intendat se gerere, sicut intendit Ecclesia.

3. An item si quis mutet ejusmodi verba, proferendo v. g. sic, Hoc est Corpus Christi. Ecce Corpus meum. Hic cibus est Corpus meum, Hoc sit, seu fiat Corpus meum. Ego consecro hunc panem in Corpus meum, Ego conficio Corpus meum ex pane, Accipite, & comedite hoc Corpus meum. Hec est substantia mea. Hic est cibus meus, An, inquam, si quis in consecratione Corporis, (& quid simile in consecratione Calicis. Vt videre est in *Suar.* Vasq. Conin. De Lugo aliisque innumere, citatis à *Leand.* tr. 7. d. 9. à 97.) ita proferat, conficiat Sacramentum, Theologis querendum relinquamus. Lege *Lean.* d. 9. à 92. Profecto hæc, vel similes formæ, saltem dubiæ sunt, & aliquæ nequaquam sufficientes: Nam propterea ab illis, sub pœna peccati gravis abstinentum erit semper.

Afferamus nunc in singulis legitimæ formæ verbes, aliquid seitu dignum.

Hoc.

4. Quoniam pronomen (*hoc*) est demonstrativum rei præsentis, ideo duo avertunt Theologi. Primo, debere materiam esse præsentem. Secundo debere esse certam, & determinatam, neque enim de re distant potes cum veritate dicere, *Hoc*; Rursus neque de re indeterminata, de aliquo v. g. qui fortasse est infirmus inter decem homines, quemque tu, quia nescis, non vales determinatè designare; non potes cum simili veritate proferre. Hic homo est infirmus.

Tria ergo habet de præsentia, tria de determinatione.

Materia debet esse præsens.

5. Primo, sicuti non est necesse videre materiam consecratam, neque illam tangere, ita nec secundum *Suar.* d. 43. de Euc. sec. 5. aliisque, necesse est, sonum verborum formæ pervenire physice ad materiam, secus submissa voce Sacerdos Formam proferens, quæ vox non pertingeret, usque ad materiam, non consecraret, quod est inauditum.

6. Secundo, Materia posita à tergo, vel post parietem non consecratur. Ita *Suar.* l. c. cum S. Th. aliisque. Addit Conin. *quest.* 14. de Euc. ar. 2. dub. 1. n. 22. nec hostia latens sub mappa Altaris, quia non potest quis pro illa sic posita uti pronomine (*Hic*) Contra vero, materia coram Sacerdote collata, quamvis linteis tantummodo cooperta, vel etiam clausa in Pixide, vel posita in Tabernaculo; seu Sacrario aperto, valide consecrabitur, quia

rectè tunc aptatur illud (*Hoc*) Dico, valide, quia illicitum usum nullo modo hæc probandi potest per consecratum usum Ecclesiæ consecrationem facere.

7. Quid si Tabernaculum sit clausum à hostia? Aliqui inter quos est Conin. l. c. æquiparant Tabernaculum clausum parietem, & consequenter negant consecrationem. Aliqui inter quos est *Leand.* d. 8. q. 63. æquiparant Pixidi clausæ, & consequenter consecrationem affirmant: Tabernaculum quæsi vas magnum est, inquit, ergo eo demonstratur, & id quod in illo continetur. De Lugo d. 4. de Euc. num. 123. id sub dubio relinquitur, ergo sit de valore, tu ab hoc semper cave, quia illicitum. Et quidem si Tabernaculum sit apertum, vel clausum, ex alio capite tanquam illicitum demonstratur, quia materia consecranda, vel debet esse in manibus Sacerdotis, vel supra aram lapideam in Altari.

8. Tertio, certum esse, ait Sotus d. 9. ar. 2. postquam consecrari, si distet à consecrante per decem passus: at si distet per triginta, esse ait, valde dubium, adesse ejusmodi dubium dicit *Leander.* l. c. q. 63. licet esse, valide sic posse hostiam consecrari. Ego Bonacina d. 4. de Euc. q. 2. p. 6. n. 11. in certis pronuntiis, non enim video, quia ratione res à me triginta passus distans, ita sit mihi præsens, ut de illa sim vere dicere (*Hæc*).

9. Huc reduci potest illa questio, An si magis potestas apponatur consecranda, solum illa pars panis vini consecratur, quam Deus videt esse innotuam præsentem, an tota? Partem, putat *Suar.* De Euc. l. c. sine, totam Vasq. in 3. p. d. 171. n. 25. Cui adhuc *G.* d. 2. Euc. diff. 15. quia, hic indicat sufficere, si magis sit præsens secundum aliquid sui, id quod illud nequaquam putat; caute denique De Lugo d. cit. 4. n. 127. rem dubiam relinquit.

Materia debet esse determinata.

10. Primo notanda est doctrina, quam citat *De Lugo* Conin. q. 74. ar. 1. dub. 3. n. 37. docet enim tria, si Sacerdos velit consecrare quinque hostias, ex decem v. g. quas habet præsentem, eum debere determinare, ut in particulari velit, secus nihil facit, quia tunc incertum non esset determinata. Secundo docet, posse eundem valide consecrare quinque, si mente intendat consecrare eas quinque, quas Petrus v. g. antea designavit. Tercio docet, invalidè tamen consecrari, si mente intendat consecrare eas quinque, quas Petrus v. g. post consecrationem designabit, quia sacramenti confectio non pendet à eventu, seu conditione futura.

11. Ego ex his primum & tertium cum sententia communis satis approbo: secundum, pace tanti Doctoris, modo, sicuti nec approbant *Suar.* d. 43. scilicet 6. Vasq. d. 171. n. 1. aliique, quia nisi Petri, vel etiam Dei voluntas manifesta fiat Sacerdoti, non potest Sacerdos, pro pronomine, *Hoc*, designare quas Hostias consecrare vel.

12. Secundo si inter consecratas particulas per cuius incuriam una, vel plures non consecrate in eum cumulo immiscerentur, non posset ille cum multis oblationibus consecrari, quia caderet Consecratio in tantum consecrari, quod esset sacrilegium. At limitate, puta cum intentione consecrandi eam, vel eas, quæ consecrate non sunt, valide posset, quam sententiam ego docui. *Lib. 2. pp. 1. Sac. Missæ c. 1. §. 3. n. 10.* & nunc in ejus confirmationem adduco *Dian.* cit. à *Banci more afferendo*, & *Leander.* tr. 6. d. 8. q. 78. & 79. quia sic consecratio non cadit in hostias consecratas, & ex alia parte, sit determinata designantur, dum designantur eæ non consecrate, sit enim determinata sunt; non autem vage, vel confusè. Scio De Lugo d. 4. de Euc. n. 136. quem sequitur *Barb. selectis quest.* 47. esse contra me, qui denique dicit, propter dubiam consecrationem debere illum cumulum servari donec corrumpatur, sed mihi probabilior videtur nostra sententia.

Novi, & eterni testamenti. *Mysterium Fidei, qui pro vobis, & pro multis effundetur in remissionem peccatorum.*

23. Celebris hic est quaestio, an haec verba praeter illa (Hic est Calix Sanguinis mei) sint de essentia formae Calicis. Varii varia. Profecto si quis Latinus ea omittat, peccabit mortaliter, quia in re gravissima negliget praecceptum, vel usum antiquissimum Ecclesiae. At valide fiet consecratio? Respondeo, esse valde probabile, & mihi certum, validam fieri, sed non esse omnino sine controversia. Nam multi Thomistae omnia illa verba, modo posita, requirunt ad valorem, quae est quaestio celebris, late agitata à De Lugo de Euchar. d. 11. sec. 3. aliisque ab eodem citatis. Vnde prudenter advertunt nonnulli ut Hentig. lib. 8. c. 17. n. 4. Bonac. d. 4. q. 3. p. 2. n. 3. aliisque apud ipsos. Sacerdotem, vel debere habere intentionem consecrandi calicem, per haec omnia verba, vel, si nolit rem ipse decernere, (vt certe omnibus auctor sum, vt non decernant) debere se referre ad intentionem Ecclesiae, intendendo consecrare per verba, quae Ecclesia, intendit. Cum enim nomine Ecclesiae intelligatur morale Ecclesiae corpus, cuius caput est Christus Dominus, etiam si omnes Fideles id nesciant, scit certe ipse Christus, qui hoc Sacramentum instituit, &c.

Quod si contingat mori Sacerdotem, nondum prolatis praedictis verbis, praedicti Thomistae dicent, recitandam fore totam formam, ab eo Sacerdote, qui de more supplere debet sacrificium inceptum, atque interim illum Calicem esse sub conditione adorandum, ut signatè dicit Bonacina ibid. n. 4.

CAPUT III.

De intentione requisita ad Consecrationem.

Remissive.

1. DE hac locuti sumus in tr. 1. sive lib. 1. c. 2. §. 1. de Sac. in gen. & rursus in Opusc. de Sac. Missae lib. 2. c. 1. §. 2. quare de illa hic differere, opus non est.

CAPUT IV.

De dispositione, quae requiritur in suscipiente Eucharistiam.

Remissive.

1. Sive de corporali, sive de spirituali, quae hic requiritur, actum est pluribus in Opusc. de Comm. 1. c. 2. &c. non igitur de ea hic iterum agere oportet.

2. Nisi forte id in praesentia addendum sit, quod ad spirituale dispositionem reduci commodè potest, quodque ibi omittere brevitas coegit. Id igitur hic agamus, quaramusque, an sit majus bonum spirituale sumere plures particulas, quando communicat, quam vnam, & consequenter an licitum sit, illas plures sumere, quod idem quaerere possumus de majori, vel minori hostia, parcio-re, vel largiore potu Sanctissimi Sanguinis, &c.

3. Ad utrumque Respondeo, vtilius quidem esse, atque adeo majus bonum spirituale plures sumere, non per se, sed per accidens, & nihilominus esse illicitum id facere de industria. Explico breviter, quod pluribus profequuntur Theologi, vt Valq. d. 103. n. 23. & 24. de Euchar. De Lugo de Euchar. d. 12. à n. 46. G. Hurt. d. 8. de Euchar. diff. 2. alique.

4. Et probabilis opinio apud eosdem, & signatè advertit. Valq. l. c. n. 26. Eucharistiam toto tempore quo durat ejus species in stomacho posse causare gratiam. Quando enim Christus Dominus est apud eos. Sacramentaliter, si nos actus devotionis plures, & plures tunc exhibeamus, ipse causat in nobis gratiam, ad quam per eos actus disponitur. Quoniam ergo sumendo plures particulas, vel hostiam majorem, diutius Christus Dominus apud nos, ut ita dicam, hospitatur, longius tempus ha-

C 3 bemus

13. Contigit non multis ab hinc diebus, ut Sacerdos cum attulisset ad Altare duas hostias, non advertens, vnam alteri esse suppositam, de more consecrationis verba legitime protulerit. Quoniam ex duabus consecrationem sortita est? Respondeo. Neutram alunt aliqui. Apud Leandrum l. c. quaest. 71. aliqui Apud eundem solam vnam, nempe illam, quae erat in prospectu Sacerdotis.

Verum ego vtramque longe probabilius cum Leand. ibidem citante Suar. Valsq. Hurt. aliisque, & communiter, saltem regulariter in praxi puto, quia Sacerdos solet habere intentionem consecrandi quicquid habet in manibus.

Alios similes casus, valde ad hoc argumentum facientes satis, superque consideravimus in dist. Opusc. l. 2. c. 1. cas. §. 3. de Sac. Missae.

Est.

14. Vide quae mox dicam n. 18.

Enim.

15. Haec particula non est de essentia formae, & quidem sine peccato mortali (praeciso contemptu) omittetur, quia satis est materiae parvitas, Imò non esse certum, fore mortale, si omitteretur ex contemptu, putat Sotus in 4. d. 1. q. 1. art. 8. §. si autem quia adhuc contemptus parvitate materiae non caret.

Corpus meum.

16. Siquis dicat, Hoc est corpus meum, Hic est corpus meum, Hic est corpus meum, grammaticaliter habetur, sed valide consecrabit, quia mutatio est accidentalis. Vide Suar. d. 59. sec. 2. cum Valsq. praec. Eccl. 4. lib. 2. c. 6. n. 18. & alii addentem validam esse absolutionem si ex ignorantia dicat Confessor Absolve tibi.

17. Idem putat Leand. r. 7. d. 9. q. 17. de eo, qui dicat Illud est corpus meum, quia pronomen, Illud licet aliud latine significet, aliquando tamen saltem ab indoctis usurpatur pro Hoc, Idem ibidem. Non idem esset si quis diceret, Illud est corpus meum, quia pronomen, Illud, apud multos est offensivum materiae praesentis.

18. Quid si quis pronunciet Meum, pro, Meum De hoc, & similibus audi Sotum apud Leand. l. c. q. 17. & 20. qui sic habet.

19. Sunt autem peiores, quam scitulosi, & morosi, qui putant, si pro Meum, dicant, Meum non consecrari: est enim decidendus scrupulus. Hispani namque agere proferunt M. finale. Imò pro, Est, velocitate linguae dicunt. Et, nullus exurgere debet scrupulus, quoniam T. post S. in fine difficile etiam Hispani pronuntiant: Ex accommodatione enim usus, legimus servatur sensus, sicut in balbutientibus. Et paulo post. Imò quamvis non adhibetur diligentia proferendi M. finale in Meum, vel si forte non proferatur T in verbo, Est nullam profecto reor culpam incurrere: Deus enim non est istarum minutiarum observator.

20. Haec Sotus: licet severius, quoad hanc diligentiam adhibendam, loquatur Fagundez l. c. n. 21.

21. In his, autem, similibusque casibus adverto, Sacerdotem sic forte pronunciantem, non posse prolata jam tota forma, iterum illam super eandem materiam proferre, quia tunc caderet consecratio in rem jam consecratam.

Hic est Calix Sanguinis.

22. Si quis proferat Calis, pro Calix, vel Sanguinis pro Sanguinis (ita enim pronunciant Hispani) vel, Hic est Calix Sanguinem mei. Vide Leand. r. 7. d. 9. q. 28. vel Hic est Calix Sanguinis mei, idem dic, quod modo diximus à n. 18.

Aliis similes formas Sanctissimi Sanguinis equipolentes legitime formae vnde aptas ad consecrationis valorem, sed certe (quia sunt contra usum Ecclesiae) illicitas, vide late apud Leandrum loc. c. quaest. 12. 25. 26.

1728. &c. & Fagundez praec. Eccl. 3. l. 2. c. 6. an. 18.

Par. 111.